

Fejlodésemléletek

Sigmund. **Freud** – pszichoszexuális

Erik **Erikson** – pszichoszociális

Jean **Piaget** – kognitív

S.Freud: A pszichoszexuális fejlődés

- **A nemhez igazodás és a nemi identitás** fontos elemei a kultúrának, az egyén fejlődésnek.
- Feltárja az ödipális konfliktust, amelyet az azonos nemű szülővel történő azonosulás old fel.
- Cél: az „ego” rugalmas, de határozott kontrolljának kialakítása az „id” felett.

S.Freud: A pszichoszexuális fejlődés szakaszai

Orális	0-1 év - kötődési pr.
Anális	1-3 „ - rend, szorongás
Fallikus	3-6 „ - erkölcsi pr.(ödipális)
Lappangás	6-12 „ - nincs változás
Genitális	12- „ - a felnőttéig

E.Erikson (1963)

A pszichoszociális fejlődés

- Az egyes életkorok szociális viszonyai határozzák meg a pszichológiai fejlődést.
- A fejlődés egész életen át tart.
- Az egyes korok kríziseinek jó vagy rossz megoldása, befolyásolja a fejlődést, a személyiség alakulását.

E.Erikson (1963)

A pszichoszociális fejlődés

1. 1.év *bizalom v. bizalmatlanság*
2. 2.év *autonómia v. kétely*
3. 3-4.év *kezdeményezés v. buntudat*
4. 6-12.év *teljesítmény v. kisebbség*
5. serdülőkor *identitás v. szerepkonfúzió*
6. fiatal felnőttkor *intimitás v. izoláció*
7. felnőttkor *alkotóképesség v. stagnálás*
8. idősor *integritás v. kétségbeesés*

E.Erikson – J. Marcia

Az identitás szintjei

		Problémának észleli (krízis?)	
		igen	nem
Megoldódott?	igen	identitás elérése	korai zárás
	nem	moratórium	identitásdiffúzió

J.Piaget (1969) A kognitív fejlődés

- A gyermek egy minden iránt érdeklő tudós, aki kísérleteket a környezetében, hogy megnézze, mi történik.
- Ezek eredményeiből elméleteket /sémákat/ állít fel.
- Ha egy új tárggyal, eseménnyel találkozik megpróbálja a meglévő sémáival megérteni. Ezt **asszimilációnak** nevezte.
- Ha a régi séma nem alkalmas az új jelenség befogadására átalakítja. Ezt **akkomodációnak** nevezte

J.Piaget (1969) A kognitív fejlődés

- **Szenzomotoros:** mozgás és érzékelés
(0-2 év) összehangolása
- **Muveletek elotti:** egyszempontúság, erkölcsi realizmus
(2-7 év) nyelvhasználat, egocentrikus
- **Konkrét muveletek:** logika, több szempontúság
(7-12)
- **Formális muveletek:** szimbólumok, hipotézisek, elvek
(12-)

A fejlődéstudelméletek összehasonlítása

ido/stádium	FREUD <i>pszichoszexuális</i>	ERIKSON <i>pszichoszociális</i>	Piaget kognitív
1. év	orális	hisztisbizalom / hisztisbizalmatlanság	Szenzomotoros
2. év	anális	autonómia / kétely	Műveletek elotti
3 - 5. (-6. Freud) év (dackorszak)	fallikus	kezdeményezés / buntudat	
6 - pubertás (12)	latencia	teljesítmény / kisebbség	Konkrét műveletek
12 - serdülökör	genitális	identitás / szerepkonfúzió	Formális műveletek
fiatal felnöttör	-	intimitás / izoláció	
felnöttör	-	alkotóképesség / stagnálás	
idoskör	-	integritás / kétségbeesés	

L. Kohlberg (1929–1987) Az erkölcsi fejlődés

- **A demokratikus társadalomban való aktív és felelős részvétel feltételének tekinti az erkölcsi nevelést.**
- Piaget-val összhangban határozottan állítja, hogy **az erkölcs tanítható!!!**
- A morális ítéletalkotásának fejlődését vizsgálta. Tíz-tizenhat éves gyermekekkel dolgozva azt állította, hogy a gyermekek elvi erkölcsi dilemmákra adott válasza és érvelése alapján az erkölcsi fejlődés hat, egymástól jól elkülöníthető szakaszra osztható fel.
- A szakaszok összefüggésben állnak az egyén intellektuális szintjével és életkorával.

L. Kohlberg (1929–1987) Az erkölcsi fejlődés

